

Preliminär nämndsbudget 2023 samt plan för 2024-2026

Socialnämnd

Innehållsförteckning

1	Inledning / bakgrund	3
2	Nämndens ansvarsområde	3
3	Målkedjan.....	5
4	Vision och övergripande mål.....	6
5	Mål - Vad vill vi uppnå?.....	7
5.1	Riktat mål från Kommunfullmäktige	7
	Medborgarna är nöjda med äldreomsorgen	7
5.2	Nämndsmål.....	8
	Socialnämndens verksamheter har en proaktiv och löpande kommunikation med medborgarna	8
	Ökad användning av välfärdsteknik	8
	Var och en ska, efter förmåga, ta ansvar för sitt eget liv	9
	Kontinuitet i sociala tjänster	9
6	Nulägesanalys.....	10
7	Demografi och befolkningsprognos.....	11
7.1	Befolkningsprognosens påverkan	12
8	Vägen mot målen.....	16
9	Förändringar i verksamheten	18
10	Framtid	18
11	Resultatbudget (prel.)	18
12	Nämndsbudget (Verksamhetsområden per KF-verksamhet) ..	20
12.1	Socialnämnden	20
13	Driftbudget	21
13.1	Utfall / Prognos / Budget.....	21
	Verksamhetsmått	22
14	Investeringsbudget	23
14.1	Slutsatser från Bostads- och lokalförsörjningsplan	23
14.2	Sammanställning.....	24

1 Inledning / bakgrund

Preliminär nämndsbudget 2023 samt plan för ekonomin 2024-2026 utgör nämndens budgetförslag och inkluderar förslag till nämndsmål. Förslaget bereds av förvaltningen och fastställs efter ställningstagande av nämnden i maj-juni. Därefter utgör det ett underlag för den fortsatta beredningen av kommunens totala budget.

Nämndsbudget fastställs definitivt av nämnden efter det att kommunfullmäktige har fastställt kommunens budget på hösten. Nämndsmål och budget uppdateras i enlighet med fullmäktiges beslut. För nämndens behov indelas KF-verksamheternas budget i relevanta verksamhetsområden som är av politiskt intresse för nämnden. Det är även på denna nivå som nämnden sedan följer upp sin verksamhet.

De ekonomiska och kvalitativa utmaningar som socialnämnden arbetat med sedan 2020 kvarstår till del även om verksamheten till stor del anpassats till beslutad budget. Budget 2023 tar avstamp i att samtliga KF-område har en budget som speglar uppdraget vilket i sin tur ger förutsättningar för budgetföljsamhet.

Socialförvaltningen har på ett systematiskt och strukturerat sätt granskat samtliga av socialnämndens ansvarsområden och kan konstatera att ekonomisk följsamhet och god kvalitet i alla delar ännu inte uppnåtts varför ytterligare justeringar görs inför 2023. Det innebär utökning av ram för vissa delar av verksamheten men också minskning av ram för andra delar av verksamheten. Kvaliteten har över tid förbättrats men även här kvarstår utmaningar. Förändring tar tid och det är många medarbetare som ska bidra i kvalitetsutvecklingen. Majoriteten av dessa är nya medarbetare i den kommunala verksamheten.

2 Nämndens ansvarsområde

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad som i lag sägs om socialnämnd samt de uppgifter som kommunfullmäktige ålagt nämnden. Nämnden utövar också ledning av den kommunala hälso- och sjukvården, hemsjukvården och verksamheten enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade och mottagande av och insatser för invandrare/flyktingar inklusive ensamkommande barn och ungdomar.

Individ och familjeomsorg

Varje kommun har det yttersta ansvaret för att kommunens invånare får det stöd och den hjälp de behöver. Verksamheten ansvarar för myndighetsutövning enligt företrädesvis socialtjänstlagen, lagen om vård av unga och lagen om vård av missbrukare, utreder och fattar beslut om stöd, beviljar bistånd, boende och behandling till barn och unga, familjer och vuxna. Verksamheten ansvarar också för familjerätt, öppenvård, ekonomiskt bistånd, sysselsättningsinsatser samt mottagandet av nyanlända barn, familjer och vuxna.

Förebyggande arbete har en central betydelse i verksamhetens arbete för att se till att barn, vuxna och familjer får tillgång till råd, stöd och skydd. Verksamheten bedriver idag förebyggande insatser i form av råd och stödsamtal, gruppverksamheter för föräldrastöd samt anhörigstöd till dem med beroendeproblematik i familjen. Öppenvården bedriver också biståndslösa insatser i samverkan med utbildningsförvaltningen riktat mot elever som riskerar problematisk skolfrånvaro.

Funktionsstöd

Insatserna enligt Lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade är en rättighetslag och ska ge goda levnadsvillkor som gäller hela livet. Nedan beskrivs en del av den verksamhet som socialnämnden ansvarar för inom området.

I Lomma kommun finns i dagsläget tre gruppboende med totalt 15 lägenheter och ytterligare ett gruppboende med sex lägenheter färdigställs hösten 2022. Det finns också 16 lägenheter i så kallad servicebostad för invånare med olika typer av funktionsnedsättningar och elva av dessa lägenheter är hittills fyllda. Slutligen finns det också sex satellitlägenheter.

Med individuellt anpassade insatser tillgodoses invånarens psykiska, fysiska och sociala behov. Precis som i resten av befolkningen lever personer med funktionsnedsättning allt längre och dessutom kommer åldrandet ofta tidigare än för befolkningen i allmänhet.

Hälsa, vård och omsorg

Verksamheterna består av äldreomsorgens myndighet, hemtjänst, särskilt boende, hemsjukvård, korttidsverksamhet och förebyggande verksamhet för nämnden ansvarsområde som helhet.

Med individuellt anpassade insatser tillgodoses invånarens psykiska, fysiska och sociala behov. För de invånare som har så omfattande vårdbehov att dessa inte kan tillgodoses i hemtjänsten beviljas särskilt boende. I Lomma kommun finns det fyra särskilda boenden. Lomma kommun har under många år haft samtliga särskilda boende utlagt på entreprenad men dessa bedrivs i egen regi sedan våren 2021. Sjukvård upp till sjuksköterskenivå samt habiliterings- och rehabiliteringsinsatser för kommuninvånare som inte kan ta sig till vårdcentralen, enligt tröskelprincipen, ligger inom nämndens ansvarsområde. Den gränsdragningen innebär att invånare under en period kan vara kommunens ansvar men sedan återgår till vårdcentralens ansvarsområde.

Det förebyggande arbetet inom nämndens ansvarsområde samlas successivt med en framgångsrik och lyckad start för de invånare som tidigare vistades i Trivselhuset.

3 Målkedjan

Styrsystemet är uppbyggt av en målkedja som länkar samman mål på olika nivåer. Målkedjan synliggör hur målsättningar från de politiska organen bryts ned och omsätts till aktiviteter i den enskilda verksamheten. Högst upp i målkedjan återfinns Lomma kommuns vision. Som ett sätt att konkretisera visionen fastställer kommunfullmäktige övergripande mål.

Kommunfullmäktige beslutar också om mål enligt god ekonomisk hushållning, vilka består av finansiella mål och verksamhetsmål (riktade mål).

Utifrån kommunfullmäktiges inriktning initierar och föreslår nämnderna sina egna mål som anger fokus för arbetet inom nämndens ansvarsområde. Kommunstyrelsen bereder sedan målen och slutligen fastställer kommunfullmäktige nämndsmålen i samband med budgetbeslutet.

4 Vision och övergripande mål

Övergripande mål 2019 – 2022

Kvalitet i framkant

Lomma kommun ska leverera välfärdstjänster och service av hög kvalitet med invånaren i fokus.

Balanserat hållbarhetsarbete

Lomma kommun ska bedriva ett balanserat hållbarhetsarbete med kommande generationer i åtanke.

Trygghet i livets alla skeden

I Lomma kommun ska invånaren vara trygg i livets alla skeden.

Den kommunikativa kommunen

Lomma kommun ska vara en öppen och kommunikativ organisation där invånarna känner ett högt förtroende för verksamheten.

5 Mål - Vad vill vi uppnå?

5.1 Riktat mål från Kommunfullmäktige

Medborgarna är nöjda med äldreomsorgen

Koppling till övergripande mål

Kvalitet i framkant – Lomma kommun ska leverera välfärdstjänster och service av hög kvalitet med invånaren i fokus.

Beskrivning

Den medborgare i Lomma kommun som har behov av stöd och omsorg av kommunen ska uppleva att denna får god service och omsorg utefter sina behov. För att nå detta har fyra insatsområden identifierats vilka är ändamålsenlig bemanning, kompetenshöjning av personella resurser, utveckla socialt innehåll i den äldres vardag samt mat och måltidsmiljö. Effekterna ska leda till att vårdtagare, på särskilda boenden och inom hemtjänsten, lever ett innehållsrikt liv med stöd och omsorg från kommunen.

Indikatorer	Mätmetod
Sammantagen nöjdhet med hemtjänsten	För att följa upp målet ska frågan: Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med den hemtjänst du har? användas. Källa: Socialstyrelsen
Sammantagen nöjdhet med särskilt boende	För att följa upp målet ska frågan: Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med ditt särskilda boende? användas. Källa: Socialstyrelsen
Kvalitet och innehåll i genomförandeplaner	Kvaliteten och innehållet i genomförandeplanerna mäts genom egenkontroll. Mätningen genomförs två gånger per år.
Nöjdhet med måltiden	För att följa upp målet ska frågorna: Hur brukar maten smaka? Upplever du att måltiderna på ditt äldreboende är en trevlig stund på dagen? användas. Källa: Socialstyrelsen för särskilt boende samt Leverantörs egen mätning för ordinärt boende

5.2 Nämndsmål

Socialnämndens verksamheter har en proaktiv och löpande kommunikation med medborgarna

Koppling till övergripande mål

Den kommunikativa kommunen – Lomma kommun ska vara en öppen och kommunikativ organisation där invånarna känner ett högt förtroende för verksamheten.

Beskrivning

En löpande och öppen kommunikation med medborgarna är av avgörande betydelse för medborgarnas förtroende för de kommunala verksamheterna. Genom regelbunden kommunikation genom vecko- och månadsbrev till invånare, anhöriga och medarbetare skapas förutsättningar för ökad kunskap om socialnämndens verksamheter och bjuder in till att öka olika former av dialog kring verksamheternas utveckling. För att socialnämnden ska uppnå nämndsmålet kommer insatserna att fokuseras på tre områden vilka är kompetenshöjning av förvaltningens kommunikativa förmåga, inhämta medborgares synpunkter och idéer om verksamheterna samt att hålla information om verksamheterna uppdaterade och tillgängliga.

Indikatorer	Mätmetod
Positiva omdömen i media	Meltwaters mätning
Invånardialoger	Invånardialog två gånger per år per KF-verksamhet.
Utåtriktad kommunikation	Bedömning av om och hur de olika verksamhetsområdena har kommunicerat om sina verksamheter, även inom digitala informationskanaler.

Ökad användning av välfärdsteknik

Koppling till övergripande mål

Balanserat hållbarhetsarbete – Lomma kommun ska bedriva ett balanserat hållbarhetsarbete med kommande generationer i åtanke

Beskrivning

För att skapa en bättre vardag för medborgare som innebär ökad tillgänglighet och en kommunal service som är i fas med deras behov ska socialnämnden fokusera på ökad användning av välfärdsteknik inom nämndens ansvarsområde. Medborgartjänster ska fortsatt utvecklas för hela nämndens ansvarsområde. Välfärdsteknik ger ökade möjligheter att ge service till invånaren, dessutom med ökad kvalitet, genom att de insatser som är lämpliga sköts med teknikens hjälp. Det frigör tid för det värdeskapande professionella mötet där det ger mervärde och det ger samtidigt möjlighet för invånaren att vara mer självständig i vardagen. Detta innebär också en möjlighet att möta den kompetensförsörjningsutmaning som finns inom nämndens ansvarsområde, liksom i resten av Sverige. Fokusområden som identifierats är behov av kunskapshöjande insatser om digitala verktyg, fler och effektiva redskap för digitala arbetsätt ska erbjudas samt satsningar som ökar socialförvaltningens effektivitet avseende digital tillgänglighet och processer.

Indikatorer	Mätmetod
Genomförd Digital agenda	Uppföljning av projekt- och tidsplan enligt socialförvaltningens plan för digital agenda.
Ökad användning av trygghetskameror där det är lämpligt	En ökning av verkställighet

Var och en ska, efter förmåga, ta ansvar för sitt eget liv

Koppling till övergripande mål

Balanserat hållbarhetsarbete – Lomma kommun ska bedriva ett balanserat hållbarhetsarbete med kommande generationer i åtanke.

Beskrivning

Medborgarna ska så långt det är möjligt kunna leva ett självständigt liv. Att själv kunna välja hur man vill leva, bo och verka har hälsofrämjande effekter. Effekterna har betydelse för både den enskilde och för det familjesystem som denne ingår i. För de medborgare som behöver stöd ska verksamheten arbeta för att stärka individens förmåga och möjlighet att själv ta ansvar.

Indikatorer	Mätmetod
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd	Egen mätning i samband med Kommunens kvalitet i korthet (KKiK). Underlag hämtas ur verksamhetssystem.
Biståndslösa insatser från kommunens öppenvård	Underlag för uppföljning hämtas ur verksamhetssystem.
Resultat från MIN-modellen* - andel personer i sysselsättning	Redovisning av antal invånare som kommit i sysselsättning.
Arbets terapeut biståndsbedömning	Kvalitativ mätning av insatser och biståndsbeslut.

* MIN-modellen innebär Motivation, Information, Nätverk. Hjälpa individen att förstå helheten i samhället och få hjälp med att förstå de mellanrum som kan uppstå i okända eller nya sammanhang. Allt i syfte att nå egen sysselsättning.

Kontinuitet i sociala tjänster

Koppling till övergripande mål

Trygghet i livets alla skeden – I Lomma kommun ska invånaren vara trygg i livets alla skeden

Beskrivning

För att invånarna ska uppleva kommunen som en trygg plats att leva och bo på krävs proaktiva insatser som sträcker sig över nämndsgränserna. Förutom att vara del i det övergripande arbetet fokuserar socialnämnden på kontinuitet som är en viktig förutsättning för trygghet och kvalitet i sociala tjänster. Trygga och förtroendefulla relationer utgör grunden för att invånaren ska kunna tillgodogöra sig det stöd och den omsorg som erbjuds. För att skapa trygga relationer ska verksamheten eftersträva att invånarna i stor utsträckning ska möta samma medarbetare.

Indikatorer	Mätmetod
Personalkontinuitet hemtjänst	Källa: Kommunens kvalitet i korthet (KKiK).
Sjukfrånvaro	Källa: Hypergene.
Personalomsättning	Källa: Hypergene.
Andel arbetad tid utförd av timanställda	Källa: Hypergene.

6 Nulägesanalys

Tre av fem mål uppnåddes 2021. Målen som rör äldreomsorgen har fortsatt utvecklingspotential trots att ett intensivt utvecklingsarbete pågår.

För att möta framtida behov inom socialnämndens ansvarsområde krävs effektiva lösningar. Rätt händer gör rätt saker, rätt bemanning, välfärdsteknik med fysisk närvaro där det ger mervärde och systematisering för att ta bort icke värdeskapande arbetsuppgifter. Socialnämnden har att prioritera inom verksamheterna i syfte att kunna ställa om och nå önskat resultat.

Det förebyggande arbetet, för att möta befolkningens framtida behov, är viktigt och det finns ett uttalat önskemål från socialnämnden att fortsatt utveckla det förebyggande arbetet inom hela nämndens ansvarsområde. Förutom det förebyggande arbete som pågår i varje möte med den enskilde så fortgår arbetet med en samlad förebyggande verksamhet och anhängstöd. En proaktiv satsning på unga ger en kortsiktig kostnad men ska ses som en långsiktig social investering för hela samhället och nämnden erbjuder nu invånarna förebyggande stödinsatser. Samverkan sker med barn- och utbildningsnämndens verksamhet och socialnämnden är en aktiv part i den Trygghetsatsning som kommunstyrelsen initierat. Förebyggande verksamhet för den äldre gruppen invånare innebär att fler kan fortsätta vara självständiga och klara sig på egen hand utan stöd av det offentligas resurser eller med små insatser. Vidare är arbetet för att invånare kommer i arbete en viktig insats som ger effekter i hela samhället. Meningsfull sysselsättning främjar hälsa för den enskilde och dess familj och minskar i förlängningen behovet av socialtjänstens insatser.

Utveckling av välfärdsteknik är ett annat sätt att möta framtida behov. Möjligheterna för användande av tekniska lösningar ökar i takt med att invånarna får allt större vana och erfarenhet av digitala och tekniska hjälpmedel tillsammans med ökad kompetens och vana bland verksamhetens medarbetare. Detta medför att arbetsuppgifter som inte är direkt värdeskapande för invånaren kan automatiseras eller till och med utföras av invånaren själv. För att digitalisering ska vara möjlig krävs en stödstruktur för förvaltning av system, utbildning och utveckling. Socialnämnden har utvecklat detta och det finns nu förutsättningar att på ett strukturerat sätt föra in välfärdsteknik.

Kompetensförsörjning är för nämnden, liksom för resten av Sverige, ett utmanande område. Allt fler arbetsgivare konkurrerar om allt färre "färdigutbildade" medarbetare. Sveriges kommuner och regioner (SKR) har bedömt att det kan komma att behövas upp till 500 000 nya medarbetare i välfärdssektorn under de närmsta åren beroende på såväl ökade behov av välfärdstjänster men också på stora pensionsavgångar. Lomma kommun får till största del medarbetare som är bosatta i andra kommuner och goda pendlingsmöjligheter förenklar nämnden rekrytering. Äldreomsorgslyftet är en statlig satsning vars syfte är att höja kompetensen i äldreomsorgen. Satsningen omfattar utbildning till undersköterska respektive vårdbiträde och övrig kompetensutveckling samt utbildning av första linjens chefer. Medarbetare i kommunen erbjuds kontinuerligt att ingå i denna satsning, dock är det medarbetarens hemkommun som avgör om denne får gå utbildningen eller ej. Intern kompetensutveckling är ett annat sätt att möta kompetensbehov. En organisation kring detta har satts upp då det är en stor utmaning att avsätta medarbetare till utbildning i en 24/7-verksamhet som aldrig kan stänga för kompetensutveckling. Satsningen kommer att innebära olika former av kompetensutveckling varje vecka.

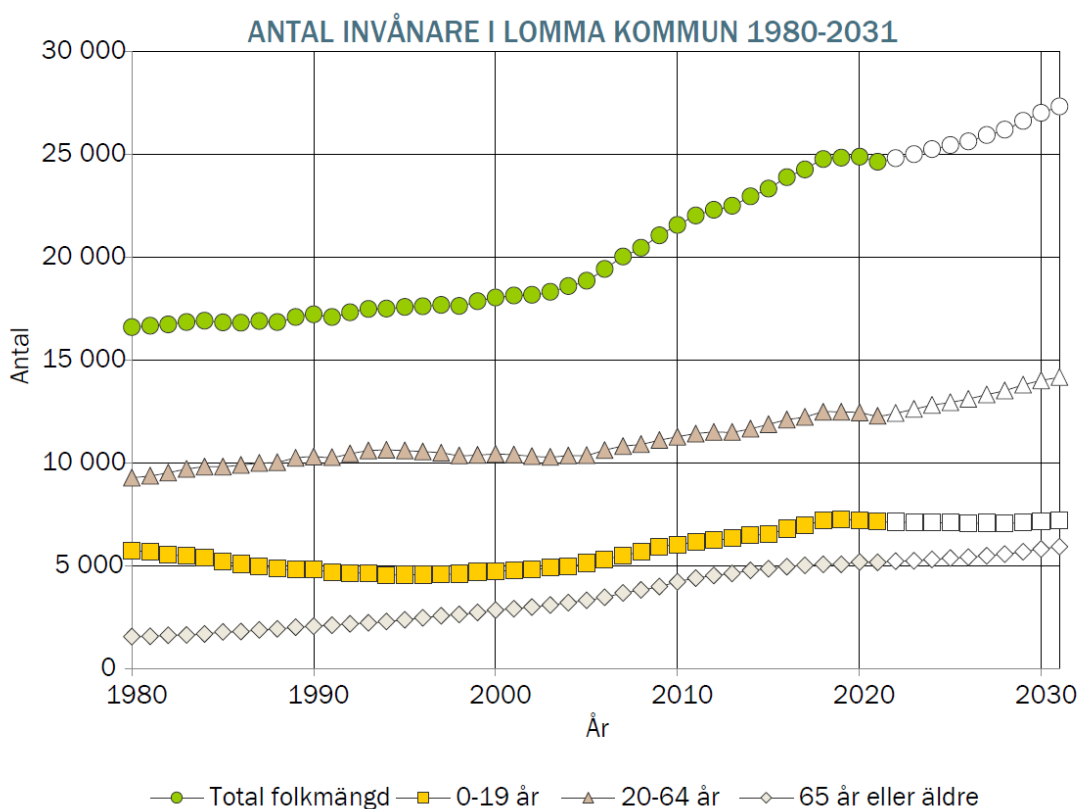
Att vara en attraktiv arbetsgivare är en framgångsfaktor för hög kvalitet och ekonomisk följsamhet. Att attrahera nya medarbetare är en viktig del i kompetensförsörjningsarbetet men en annan viktig del är att behålla befintliga kompetenta medarbetare, även chefer. Socialnämndens verksamheter arbetar alla med att aktivt sträva mot och sedan behålla

varumärket "Attraktiv arbetsgivare" är ett systematiskt arbete som innefattar närvarande ledarskap. Lomma kommun har konkurrenskraftiga löner för de flesta yrkeskategorier men har utvecklingspotential vad gäller andra delar av arbetsmiljöarbetet. En ändamålsenlig schemaplanering är en viktig faktor för god arbetsmiljö. Det vill säga det är bemannat på ett sätt som är hälsofrämjande och samtidigt möter verksamhetens (invånarens) behov. Schemaplanering är ett viktigt utvecklingsområde då det påverkar kvalitet, arbetsmiljö och ekonomi och det arbetet som påbörjats under 2022 kring denna fråga inom äldreomsorgen kommer att fortsätta 2023.

Världssituationen med krig i Europa kommer att påverka socialnämndens uppdrag genom ett ökat flöde av flyktingar till Sverige och därmed Lomma kommun. Detta är ännu osäkra prognoser och nämnden kommer att hantera den frågan närmre i höstens budget. Det som kan konstateras redan nu är att ersättningarna som diskuteras från staten är avsevärt lägre än tidigare och kommer sannolikt ej att helt täcka nämndens kostnader för mottagande och etablering.

7 Demografi och befolkningsprognos

Folkmängdens utveckling (Statisticon, feb. 2022)

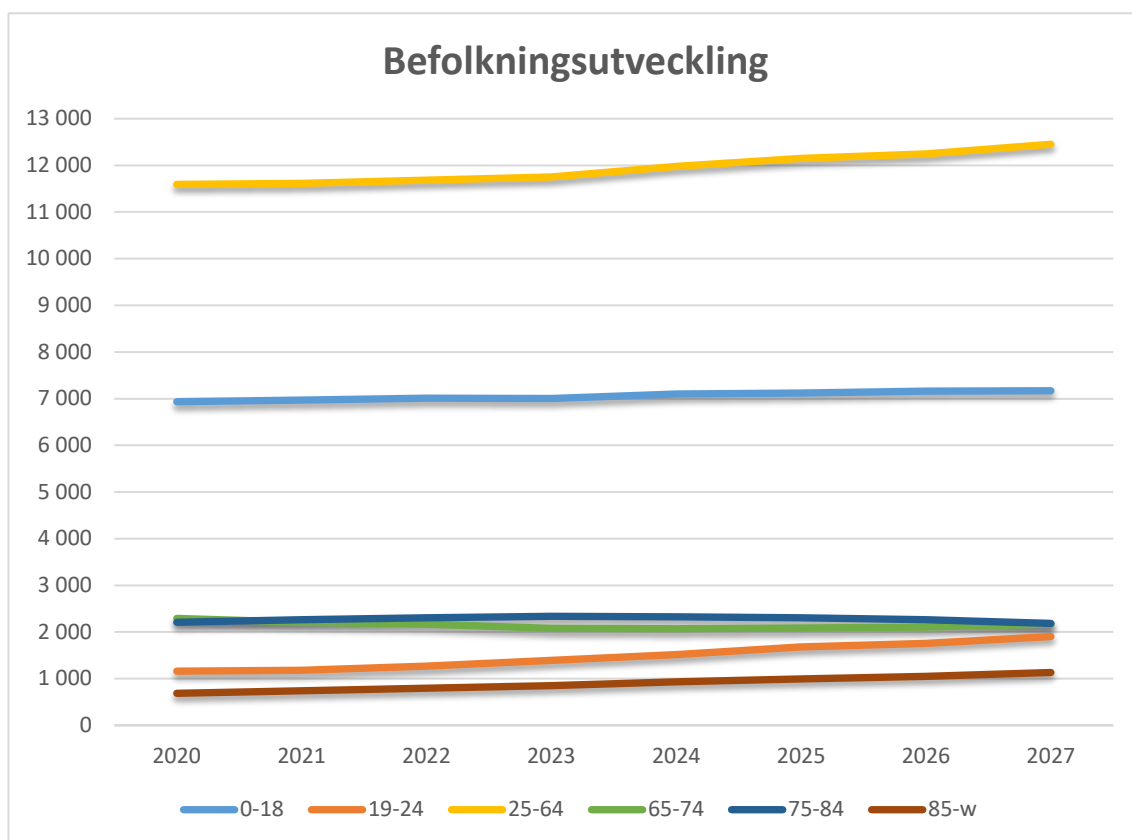
Historisk utveckling av folkmängden 1980-2021 samt prognostiserad folkmängd 2022-2031.

Befolkning

Ålder / År	Utfall: 2021	Prog: 2022	2023	2024	2025	2026
0 år	179	184	185	189	195	200
1-5 år	1 415	1 324	1 321	1 335	1 325	1 338
6-15 år	4 154	4 147	4 122	4 032	3 971	3 886
16-18 år	1 101	1 160	1 154	1 224	1 239	1 304
19-64 år	12 605	12 755	12 967	13 149	13 329	13 463
65-79 år	3 541	3 476	3 379	3 344	3 285	3 266
80 år >	1 643	1 757	1 871	1 968	2 091	2 160
Totalt	24 638	24 803	24 999	25 241	25 435	25 617

7.1 Befolkningsprognosens påverkan

Lomma kommuns befolkning är över tid under tillväxt även om tillväxten är något lägre än förväntat. Fler invånare betyder ökat behov av insatser inom samtliga delar av socialnämndens ansvarsområde i form av familjer i behov av stöd avseende familjesystem, invånare med särskilda behov av stöd och slutligen insatser för den äldre invånaren.

Befolkningsutveckling alla åldersklasser.

Källa: Befolkningsutveckling framtagen inom Lomma kommun

Individ och familjeomsorg

Lomma kommuns individ- och familjeomsorg består av verksamheter som ger olika former av stödinsatser efter individens och familjers behov, med särskilt ansvar för att barn och ungdomar växer upp under trygga, goda och gynnsamma förhållanden. I takt med att befolkningen växer så ökar även dessa behov.

Genom uppsökande verksamhet främjas förutsättningarna för goda levnadsförhållanden, erbjudande om omsorg och service, upplysningar, råd, stöd och vård, ekonomisk hjälp och annat bistånd till familjer och enskilda som behöver det.

Individ- och familjeomsorgens verksamhet är en verksamhet med låga kostnader per invånare och brukare. Dock innebär de senaste årens förändrade förutsättningar, såsom ett ökat antal nyanlända med större behov av stöd i etablering, ungas psykiska ohälsa som påverkar skolnärvaron samt efterverkningar i form av arbetslöshet i spåren av coronapandemin att individ- och familjeomsorgen ökar insatserna inom bland annat dessa områden.

Enligt Sveriges kommuner och regioner förväntas nationellt sett det ekonomiska biståndet öka. Ekonomiskt bistånd är en kortsiktig lösning och för att stärka invånaren att (åter)gå i arbete ska socialnämnden fortsätta arbetet att främja egen försörjning för invånaren genom att kravställa biståndet.

Sysselsättning är en avgörande fråga för individen och samhället, socialnämnden poängterar att arbetslinjen ska råda i kommunen. Fortsatt utveckling av framtagna arbetsmodeller för etablering av nyanlända med fokus på sysselsättning och etablering ska ske då denna har visat sig vara framgångsrik. Invånare som av olika anledningar befinner sig långt från arbetsmarknaden ska fångas upp och stöd ska ges för att uppnå sysselsättning i den nivå som är möjlig för den enskilde. Det är också fokus på ett proaktivt och kreativt arbete för att människor, som befinner sig i och mellan studier eller arbete ges förutsättningar att stå på egna ben med sikte på kompetensutveckling och kompetensförsörjning ger goda effekter för såväl den enskilde som för samhället. Tillsammans med Barn- och utbildningsnämnden är en arbetsmarknadsenhet under etablering för att säkra ett resurseffektivt arbete kring de målgrupper som av olika skäl står långt från arbetsmarknaden.

Funktionsstöd

Insatserna enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade är en rättighetslag och ska ge goda levnadsvillkor som gäller hela livet.

Cirka 0,41% av befolkningen i Lomma kommun, jämfört med 0,73% i genomsnitt i Sverige (2021), har beslutade insatser. Med en förväntad ökad befolkning i kommunen följer ett ökat antal invånare med behov av insatser med stöd av "Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade". Även om det faktiska antalet individer är få kan en insats, för en individ, vara förknippad med höga kostnader.

Nämnden kan konstatera att antalet individer som ansöker om och beviljas insatser ökar och detta kommer att accentueras genom tillskapandet av grundsärskola i kommunen. Det ses också en förändring av målgruppens utmaningar som påverkar innehållet i verksamheten.

Sveriges alla kommuner delar solidariskt på kostnader som uppstår inom LSS-lagstiftningen. Låga egna kostnader betyder att Lomma kommun bidrar i högre utsträckning till övriga kommuner och analogt ger högre kostnader inom socialnämndens ansvar en lägre kostnad inom kommunstyrelsens utgiftspost för LSS-utjämningsystemet. LSS-utjämningsystemet grundar sig på verksamhetsstatistik och kommunens räkenskapsammandrag. I Lomma kommun ansvarar kommunstyrelsen för finansiering av LSS-utjämningsystemet. Prognosen för kommunens kostnader för LSS-utjämningsystemet för 2022, det vill säga kostnaden som belastar 2022, är cirka 4 mnkr lägre än tidigare beräknat.

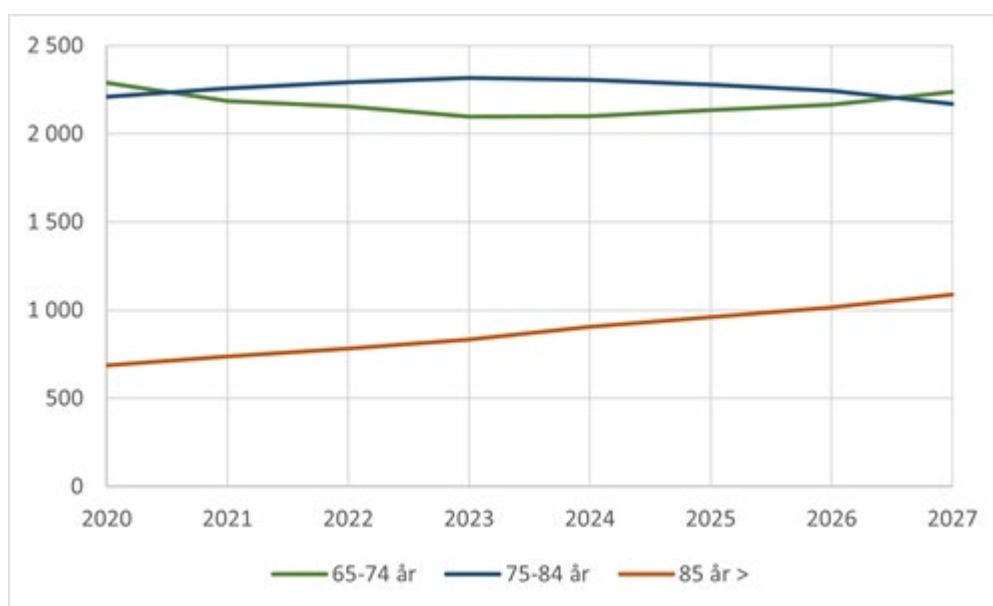
Lomma kommun (mnkr)	Utjämningsår				
	2018	2019	2020	2021	2022
Utjämningsbidrag/utjämningsavgift	-58,9	-64,0	-62,2	-59,2	-55,2
Differens jämfört med föregående år		-5,1	1,8	3,0	4,0

LSS-lagstiftningen medger tio insatser vilka är; rådgivning och annat personligt stöd, personlig assistans, ledsagarservice, kontaktperson, avlösarservice i hemmet, korttidsvistelse utanför det egna hemmet, korttidsstillsyn för skolungdom över 12 år, boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdom, bostad med särskild service för vuxna och daglig verksamhet.

Äldreomsorg

Socialnämnden har, inom ramen för Tillväxtposten, tillskjutit 39 mnkr sedan budget 2020. Majoriteten av dessa medel har använts till bemanning inom äldreomsorgen, det vill säga undersköterskor och vårdbiträden men också för att förstärka ledarskapet i första linjen.

Den ökning av äldre invånare som prognostiseras i kommunen kommer att innebära ökade behov av såväl hemtjänst som särskilt boende. Dock är hälsan god i Lomma kommun vilket bromsar det ökande behovet.

Hemtjänst

Hemtjänstens verksamhet har till viss del stabiliserats och det är nu möjligt att prognostisera befolkningens behov och hur verksamheten ska möta dessa behov. Socialnämnden bedömer att det till största del mötte den diskrepans i finansieringen som identifierats i de genomlysningar som gjorts men en ytterligare korrigerig genomförs för 2023.

Inom hemtjänstens verksamhet fastställde nya riktlinjer under 2021 vilket möjliggjorde att biståndsbesluten bli mer definierade och tidsbestämda. Detta har ökat rättssäkerhet och jämlikhet och sannolikt bidrar det även till att möta det ökade antalet invånare i behov av hemtjänstens insatser. Dock är det nödvändigt att komma ihåg att förändrade riktlinjer får successivt genomslag då det endast är beslut som fattas efter ikraftträdande av nya riktlinjer som omfattas av dem.

Utveckling av behov av hemtjänst i befolkningen i Lomma kommun

		2017	2018	2019	2020
Invånare 65-79 år med hemtjänst ordinärt boende, (%)	Lomma kommun	2,0	1,9	1,9	1,8
	Riket			3,1	3,0
Invånare 80+ med hemtjänst i ordinärt boende, (%)	Lomma kommun	16,9	16,7	16,4	14,8
	Riket			19,7	19,1

Källa: Kolada.se

Särskilt boende

Det finns 159 lägenheter lokaliserat på fyra boenden i kommunen. Dock finns det inte ett behov av alla platser utan 145 lägenheter är disponibla för 2023. Resterande lägenheter ger möjlighet för successiv ökning kommande år.

I det arbete som gjordes inför övertaget identifierades så kallade bemanningstal genom jämförelser med andra kommuner. Bemanningstalet för personer med kognitiv svikt är 0,75 och för somatik 0,65 vilket är ligger i det högre spannet i Sverige. Detta möjliggör en god bemanning med hög närvaro av medarbetare i verksamheten. Bemanningen nattetid är nästan dubbelt så hög som i jämförelsekommuner och denna nivå kommer att justeras ner i takt med att välfärdsteknik genomtrygghetskameror gör sitt inträde inom särskilt boende.

Utveckling av behov av särskilt boende i befolkningen i Lomma kommun

		2017	2018	2019	2020
Invånare 65-79 år i särskilt boende, (%)	Lomma kommun	1,0	0,9	0,8	0,9
	Riket			1,2	1,2
Invånare 80+ i särskilt boende, (%)	Lomma kommun	8,0	7,8	7,2	7,4
	Riket			11,9	11,2

Källa: Kolada.se

Då antalet äldre invånare ökar kommer det inom några år att behövas ytterligare särskilt boende för äldre vilket planeras till 2027. Eftersom verksamhet är i ständig förändring är det nödvändigt med en byggnation som skapar möjlighet för olika innehåll beroende på behovet i befolkningen.

HSL, korttid och myndighet

Behov av hemsjukvård, det vill säga insatser från arbetsterapeuter, fysioterapeuter och sjuksköterskor, kommer att öka i och med den ökande befolkningen. Staten har också beslutat att vården ska bedrivas närmre invånaren vilket kommer att innebära fler och nya arbetsuppgifter för den kommunala hälso- och sjukvården.

Ett arbetssätt med multiprofessionella team för att bättre samlas kring och tillsammans möta medborgarens behov kommer att införas. I teamet samlas alla, för den enskilde, viktiga aktörer och detta ger en samlad och bred insats då många olika professioners kompetens används samtidigt och risk för tidsförlust minimeras.

8 Vägen mot målen

Satsningar som görs nämndsövergripande under 2023 är bland annat systemkostnader. I detta begrepp ingår licenskostnader och förvaltning av de verksamhetssystem som verksamheten använder för att möta invånarnas behov samt utveckling av bland annat medborgartjänster.

Ledar- och ledningsgruppsutveckling är ett behov för samtliga chefer och ledningsgrupper inom förvaltningen. Förvaltningen har fem ledningsgrupper, en för varje avdelning samt den förvaltningsövergripande, och samtliga bedöms ha behov av utveckling för att resterande verksamhet ska utvecklas genom tryggt och närvarande ledarskap. Detta förväntas ge stabilitet i chefsleden vilket positivt kommer att påverka arbetsmiljön inom hela nämndens ansvarsområde.

Som ett sätt att mildra effekter av kostnader för invånare med särskilt omfattande behov, inom alla KF-områden, avsätts gemensamma medel för dessa.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen har för 2021 uppfyllt de mål för som berör KF-området och prognosen är densamma för 2022.

En fortsatt satsning mot öppna behandlingsformer nära hemmet fortsätter och verksamheten förbereder för den nya socialtjänstlagen som innebär att kommunen ska ge fler insatser som inte föregås av en behovsprövning.

Inom individ och familjeomsorg ses ett behov av att förstärka posten ekonomiskt bistånd beroende av rådande utveckling inom kommunen, i Sverige och världen. För att säkra kompetensförsörjning och rättssäkerhet har samtlig myndighetsutövning inom individ- och familjeomsorg samlats inom en enhet. Enheten har föreslås samtidigt förstärkas med en administrativ resurs för att skapa goda förutsättningar i verksamheten.

Satsningar 2023	IFO
Ekonomiskt bistånd	-800
Resurstillskott administrativt stöd	-600
Förstärkning fastighet	-100
Systemkostnader	-286
Justeringar mellan Kf-verksamheterna	600
Summa	-1 186

Funktionsstöd

Funktionsstöd har för 2021 uppfyllt de mål för som berör KF-området och prognosen är densamma för 2022.

Inom funktionsstöd har behov av ytterligare gruppboende uppmärksammas och inflyttning förväntas ske hösten 2022. Detta boende kommer att vara resurstätt utifrån de boendes behov och innebär en betydande förstärkning till KF-området. Ytterligare biståndshandläggare budgeteras utifrån ett allt större behov av insatser inom ramen för LSS för att garantera invånaren utredning, beslut och uppföljning.

Medel avsätts för det beslut socialnämnden fattade 2022 kring hyressubventioner. Detta skapar förutsättningar för egenförsörjning för den enskilde.

Satsningar 2023	LSS
Nytt gruppboende	-4 000
Hyressubventioner	-200
Systemkostnader	140
Resurstillskott biståndshandläggare	-700
Justeringar mellan Kf-verksamheterna	-586
Summa	-5 346

Hälsa, vård och omsorg

De mål som nämnden inte uppnår för 2022 ligger inom ramen för äldreomsorg, KF-område HVO.

Äldreomsorgen har under de senaste åren prioriterats av nämnden och förstärkts med 39 mnkr. Dessa medel har till största del förstärkt bemanning av undersköterskor, vårdbiträden och enhetschefer men trots det har målluppfyllelsen inte ökat.

Under 2023 kommer kompetensutveckling inom äldreomsorgen att schemaläggas i syfte att stärka kompetens och kontinuitet men också att på ett bättre sätt stärka kompetensöverföringen i det dagliga arbetet. En samverkan med Barn- och utbildningsnämnden kring mat- och måltidsutveckling förväntas stärka både upplevelsen av maten och av måltidssituationen. I det förväntas även matsvinnet minska vilket bidrar även till kommunfullmäktiges hållbarhetsmål.

Socialförvaltningen är en del i Vård- och omsorgscollege, en regional och lokal samverkansform mellan arbetsliv och utbildningsanordnare inom vård- och omsorgsområdet, med syfte att genom samverkan trygga framtida personal- och kompetensförsörjning. Den nationella satsning på kompetensutveckling som görs, Äldreomsorgslyftet, är ett prioriterat område för socialnämnden och antalet medarbetare i utbildning blir allt fler.

För att äldreomsorgen ska fortsätta utvecklas positivt sker en budgetförstärkning inom såväl omsorgspersonal som biståndshandläggning. Även avseende sjuksköterskor görs en förstärkning, dagtid, då allt fler invånare med omfattande behov finns inom ordinärt boende och därmed är i behov av hemsjukvård.

Satsningar 2023	HVO
Resurstillskott ÄO	-4 000
Resurstillskott biståndshandläggare Myndighet ÄO	-700
Drivmedel	-250
Ledningsgrupputveckling	-500
Anpassning budget HSL	-1 400
Dyra ärende	-1 000
Systemkostnader	-984
Justeringar mellan Kf-verksamheterna	-14
Summa	-8 848

9 Förändringar i verksamheten

Nya socialtjänstlagen förväntas träda i kraft under 2023. Den nya lagen handlar om förebyggande och lätt tillgänglig socialtjänst, övergripande planering och planering av insatser, kunskapsbaserad socialtjänst och möjligheten att tillhandahålla insatser utan föregående behovsprövning.

En hållbar socialtjänst ska främja jämställda levnadsvillkor, utgå från ett förebyggande perspektiv och inriktas på att vara lätt tillgänglig. Framtidens socialtjänst behöver kunna tillhandahålla insatser utan föregående behovsprövning, verksamheten ska vara kunskapsbaserad och insatserna ska planeras. Det kommer att innebära mer insatser utan föregående biståndsbedömning och det förebyggande och uppsökande arbetet kommer att utvecklas för detta ändamål.

10 Framtid

Den utveckling som ses inom funktionsstöd kring nya målgrupper kommer att över tid förändra behovet av inriktning på grupp- och stödboenden men också sysselsättning och daglig verksamhet. Nya målgrupper kommer också att ställa krav på ny och/eller bredare kompetens för kommunens medarbetare.

Den förändring som ses i världsekonomin kommer att ha effekter för kommunens invånare, särskilt dem som har behov av stödinsatser från kommunen. Exempel på detta är att det kommer att vara allt svårare att ta sig in på bostadsmarknaden, både med och utan försörjning. Ett annat exempel är att fler invånare förväntas hamna i behov av ekonomiskt bistånd.

11 Resultatbudget (prel.)

Resultatrapport i mnkr	Utfall 2021	Budget 2022 *	Budget 2023	Förändring:
Intäkter	217,9	207,7	205,9	-1,8
Summa intäkter	217,9	207,7	205,9	-1,8

Personalkostnader	-295,1	-278,8	-290,4	-11,6
Hyror	-38,9	-38,6	-41,3	-2,7
Avskrivning och internränta	-1,4	-1,8	-1,8	0,0
Varor, bidrag och tjänster	-272,8	-266,2	-278	-11,8
Summa kostnader	-608,2	-585,4	-611,5	-26,1
Summa totalt	-390,3	-377,7	-405,6	-27,9

* Budget 2022 avser ursprunglig budget

12 Nämndsbudget (Verksamhetsområden per KF-verksamhet)

12.1 Socialnämnden

Verksamhetsområden	Utfall 2021	Budget 2022 *	Budget 2023	Förändring	Ev kommentar
Hälsa, vård och omsorg					
Hemtjänst - utförare	-10 021	-547	1 467	2 014	
Hemtjänst - beställare	-53 908	-53 868	-56 929	-3 061	
HSL - Ssk	-35 470	-26 006	-28 051	-2 045	
HSL - Rehab	-17 565	-17 935	-17 454	481	
Korttidsvistelse - egen regi	-11 893	-10 584	-10 590	-6	
Korttidsvistelse - extern regi	-191	0	0	0	
Vårdboende - egen regi - utförare	-13 065	6 611	-2 541	-9 152	
Vårdboende - egen regi - beställare	-65 395	-84 821	-89 388	-4 567	
Vårdboende - extern regi	-14 308	-4 004	-4 066	-62	
Förebyggande verksamhet	-9 348	-9 946	-10 554	-608	Ny! Tidigare under "Övriga verksamheter"
Övriga verksamheter	-26 260	-35 639	-38 961	-3 322	
S:a HVO	-257 424	-236 739	-257 067	-20 328	

LSS	Utfall 2021	Budget 2022 *	Budget 2023	Förändring	
Boende - egen regi	-18 693	-20 311	-26 758	-6 447	
Boende - extern regi	-9 206	-9 368	-9 463	-95	
Daglig verksamhet	-5 925	-6 895	-6 972	-77	
Personlig assistans enl. LSS	-11 088	-8 948	-6 962	1 986	
Personlig assistans enl. SFB	-9 539	-10 571	-10 675	-104	
Korttidstillsyn, LSS	-5 795	-6 912	-7 096	-184	Ny! Tidigare under "Övriga verksamheter"
Övriga verksamheter	-8 708	-11 512	-12 465	-953	
S:a LSS	-68 954	-74 517	-80 391	-5 874	

IFO	Utfall 2021	Budget 2022 *	Budget 2023	Förändring	
Externa placeringar	-6 687,3	-7 333	-7 017	316	
Familjehemsplacering o dylikt	-2 630,6	-4 263	-3 881	382	
Försörjningsstöd	-5 364,2	-5 054	-5 914	-860	
Integration	-15 592,8	-13 865	-14 013	-148	
Öppenvård / Psykiatri	-8 879,2	-10 769	-10 116	653	
Övriga verksamheter	-24 727,8	-25 163	-27 228	-2 065	
S:a IFO	-63 881,9	-66 447	-68 169	-1 722	

Socialnämnd, netto:	-390 259,9	-377 703	-405 627	-27 924	
----------------------------	-------------------	-----------------	-----------------	----------------	--

* Budget 2022 avser ursprunglig budget

13 Driftbudget

13.1 Utfall / Prognos / Budget

Mnkr	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Nämnden, totalt						
Intäkt	217,9	208,0	205,9	205,9	205,9	205,9
Kostnad	-608,2	-595,2	-611,6	-621,9	-631,8	-642,2
Driftnetto	-390,3	-387,2	-405,7	-416,0	-425,9	-436,3
Budgetavvikelse	-14,6	-9,5				

Hälsa, vård och omsorg

Intäkt	194,0	192,3	188,4	188,4	188,4	188,4
Kostnad	-451,4	-438,4	-445,5	-449,8	-454,6	-462
Driftnetto	-257,4	-246,1	-257,1	-261,4	-266,2	-273,6
Budgetavvikelse	-13,3	-9,7				

Individ- och familjeomsorg

Intäkt	19,5	11,9	11,8	11,8	11,8	11,8
Kostnad	-83,4	-78,2	-80	-81	-81,1	-82
Driftnetto	-63,9	-66,3	-68,2	-69,2	-69,3	-70,2
Budgetavvikelse	3,2	0,5				

LSS-verksamhet

Intäkt	4,4	3,8	5,7	5,7	5,7	5,7
Kostnad	-73,4	-78,6	-86,1	-91,1	-96,1	-98,2
Driftnetto	-69,0	-74,8	-80,4	-85,4	-90,4	-92,5
Budgetavvikelse	-4,5	-0,3				

Verksamhetsmätt

	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
HÄLSA, VÅRD OCH OMSORG						
Antal invånare 65 år och äldre	5 184	5 264	5 250	5 312	5 376	5 426
Antal invånare med omsorgsinsatser (1-4) i hemmet	242	245	258	261	264	267
Antal invånare med serviceinsatser	221	266				
Antal invånare med trygghetslarm	552	585	575	582	589	594
Nettokostnad (tkr) totalt för hemtjänst per brukare med omvårdnadsinsatser (1-4) i hemmet	242	216	210	214	217	223
Antal personer särskilt boende, inklusive externa placeringar	142	146	146	146	146	146
Nettokostnad (tkr) totalt för särskilt boende per brukare*	602	599	622	632	644	662

Verksamhetsstatistiken kommer att justeras och kompletteras i samband med budgetbeslut under hösten 2022

	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG						
Försörjningsstöd						
Antal hushåll som erhåller försörjningsstöd (genomsnitt per månad)	47	52	55			
Vård av vuxna						
Antal placerade vuxna på institution eller annan placering (genomsnitt per månad)	5					
Vård av barn						
Antal placerade barn i familjehem eller liknande (genomsnitt per månad)	2					
Antal placerade barn på institution eller liknande (genomsnitt per månad)	1					
Integration						
Ensamkommande, som kommunen har ansvar för	10					
Ensamkommande, som är boende i kommunen	5					
Åntal till kommunen anvisade nyanlända som beräknas komma under året		39	40			
Öppenvården						
Antal bistånd i öppenvården i intern regi		145	155			
Antal ärenden hos råd och stöd (biståndslöst)		80	90			

Verksamhetsstatistiken kommer att justeras och kompletteras i samband med budgetbeslut under hösten 2022

	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
LSS-VERKSAMHET						
Antal beviljade timmar:						
- Personligassistans enligt LSS	3 595	2 745				
- Avlösarservice	167	140				
- Ledsagarservice	338	202				
Antal personer med:						
- Personligassistans enligt SFB	30	34				
- Bostad med särskild service	45	50	50	55	55	55
- Dagligverksamhet	28	32	34	36	38	40
- Korttidsstillsyn	14	14	16	20	22	24
- Korttidsvistelse	14	14	16	20	22	24

Verksamhetsstatistiken kommer att justeras och kompletteras i samband med budgetbeslut under hösten 2022

14 Investeringsbudget

I samband med att särskilt boende togs över 2021 noterades ett stort slitage på möbler i gemensamhetsutrymmen på samtliga särskilda boende. Särskilda boende är invånarnas hem och lägenheten möblerar den enskilde men även gemensamma utrymmen så som matsal, tv-rum och samtalsrum ska vara varma och välkomnande. För detta avsätts investeringsmedel då det är en stor kostnad som inte kan tas i driften.

De lås som idag finns in till den enskildes lägenhet är inte säkra och optimala och ett utbyte behöver ske. Låsen ska stänga obehöriga ute men lägenheten ska alltid vara tillgänglig för den enskilde och medarbetare.

Ett nytt särskilt boende ska tas i drift 2027 och för det avsätts medel i investeringsbudgeten.

När multiprofessionella team etableras kommer det att ske i nya lokaler och medel avsätts för detta sammanhang. Det finns idag inte möbler som kan återanvändas till detta ändamål.

I samband med coronapandemin kunde det konstateras nationellt att smittspridning inom äldreomsorg till största del skedde mellan personal i samband med omklädning i allt för små omklädningsrum. Detta har föranlett en översyn av omklädningsrummen och ytterligare skåp för förvaring av privata kläder vid tjänstgöring behövs. Att kunna låsa in privata tillhörigheter är en fråga som även innefattar arbetsmiljöaspekter.

14.1 Slutsatser från Bostads- och lokalförsörjningsplan

Bostads och lokalförsörjningsplanen från 2021 påtalar behovet att ändamålsenliga verksamhetslokaler. Ett arbete med detta pågår och multiprofessionella team kommer att samlokaliseras på en punkt i Bjärred och en punkt i Lomma. Dock kvarstår trångboddhet bland förvaltningens tjänstemän såsom socialsekreterare, biståndshandläggare och chefer.

I samband med kriget i Ukraina har frågan kring bostäder för sociala kontrakt uppmärksamats. Här behöver dock alltid en avvägning ske kring planeringsläge huruvida nämnden planerar för ytterligheter eller normalläge. Oavsett det ses ett ökat behov av lägenheter för sociala kontrakt där invånare över tid kan ta över sina egna kontrakt då det blir allt svårare för den enskilde att komma in på bostadsmarknaden utan en garant under en provotid.

Gruppboende inom funktionsstöd är ett framtida behov som till del möts i Bostads- och lokalförsörjningsplanen. Under de senaste åren har nya, och ytterligare behov, identifierats som bör diskuteras över tid. Ett exempel är huruvida funktionsstöd ska erbjuda hemmaplanslösningar för individer med svår dubbelproblematik såsom intellektuell funktionsnedsättning med samtidig missbruksproblematik. Det kräver en annan typ av geografisk lokalisering än tidigare uttryckt.

14.2 Sammanställning

Projekt (Tkr) / År	TOTAL-UTGIFT	2023	2024	2025	2026	2027-2030	Driftst art
Mindre / Möbler och inventarier, administration		1 400	500	500	500	2 000	
Mindre / Vårdsängar, madrasser & hjälpmedel		800	800	800	800	3 200	
Mindre / IT Larmplattform SÄBO		300					
Mindre / Lås SÄBO		500					
Mindre / Inventarier omklädningsrum		500					
Mindre / Möbler och inventarier, särskilt boende			400	400	500		
Inventarier , ny gruppboende LSS, 2024 och 2028			800			1 000	
Summa mindre investeringar		3 500	2 500	1 700	1 800	6 200	
Större investering: Möbler och inventarier Särskilt boende	2 000	2 000					
Större investering: Inv.till nytt vårdboende , SÄBO	4 000					4 000	2027
Summa större investeringar		2 000				4 000	
LSS gruppboende, 6 lägenheter	29 000	15 000	14 000				2024
Särskilt boende Bjärred (ny uppg 60 lgh) (tidigare kalkyl: 40 lgh)	250 000					250 000	2027
SN: LSS- Gruppboende	30 000					30 000	2028
Summa fastigheter		15 000	14 000			280 000	